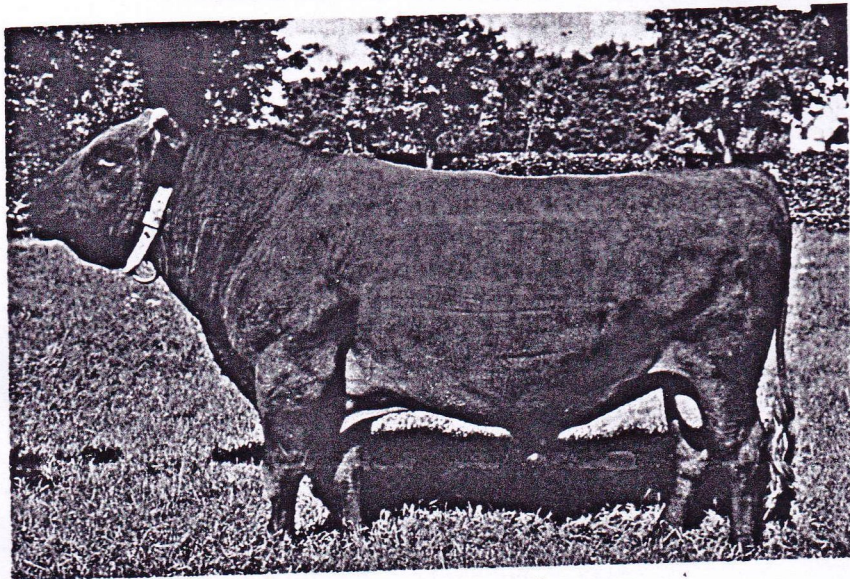

АНГЛЕРСЬКА ПОРОДА

Бугай-плідник англерської породи

Англерська порода великої рогатої худоби, раніш відома як ангельнська, створена в ХІХ ст. на півострові Ангельн, що в провінції Шлейзвіг-Голштейн північної Німеччини.

Ареал і чисельність англерської худоби в Німеччині невеликі (близько 30 тис. корів, розповсюджених переважно в районах, прилеглих до Балтійського моря, на землі Зидльонг).

В Україні, за даними бонітування 1995 р., є 1620 корів. Розводять їх у Донецькій, Запорізькій, Одеській, Херсонській областях та Автономній республіці Крим.

Цілеспрямована робота по вдосконаленню англерської худоби розпочата у 1879 р., коли в провінції Шлейзвіг-Голштейн створили товариство скотозаводчиків. Удосконалення породи здійснювалось методом чистопородного розведення аж до 1950 р.

За останні 40—50 років англери, що мали однобічну молочну продуктивність, незадовільні м'ясні якості та низький

вміст жиру в молоці, перетворились у високопродуктивну породу з кращими м'ясними якостями.

Тільки за період з 1890 по 1964 р. розміри й жива маса корів значно збільшились: висота у холці — на 5,7%, довжина тулуба — на 8,4, глибина грудей — на 9, жива маса — на 41,9%.

Нині англери — кращі серед німецьких порід худоби за виходом молочного жиру і вмістом сухих речовин у молоці. Продуктивність підконтрольних стад становить понад 5500 кг молока жирністю 4,64% і з вмістом білка 3,7%.

Молочна продуктивність англєрської худоби в провідних репродукторах України досягла 4367 кг молока і 4,17% жиру, в тому числі в держплемзаводі “Більшовик” — відповідно 5958 і 4,69; в КСП “Нива” Одеської області — 5495 і 4,04; в КСП “Зоря” Херсонської області — 5515 і 4,06, держплемзаводі “Малинівка” Донецької області — 4636 і 4,28. За даними бонітування 1995 р., середня молочна продуктивність 1546 корів англєрської породи була на рівні 3985 кг молока з 4,08% жиру.

За м'ясною продуктивністю англєрська худоба наближається до комбінованих порід: бугаї у віці 18 місяців мають живу масу 450—480 кг, забійний вихід 53—55%.

Рекордисткою породи в Німеччині визнано корову Інтермеццо, від якої надоїли 10592 кг молока із вмістом жиру 5,44%. В Україні коровами-рекордистками англєрської породи стали Маячка КМН-12737 — за п'яту лактацію від неї надоїли 10716 кг молока жирністю 4,5%; Рись УСН-6735 — по п'ятій лактації відповідно 10104 і 4,68. В 1995 р. у племзаводі “Зоря” Херсонської області роздоїли корову Зебра-1093, її продуктивність за четверту лактацію — 9246 кг молока і 4,01% жиру.

З 1962 по 1982 р. надій племінних корів англєрської породи підвищився на 1012 кг, кількість молочного жиру зросла на 52 кг. Незначне зростання вмісту жиру в молоці (на 0,09%) пояснюється тим, що останніми роками для поліпшення англєрської худоби використовують породи, які поступаються їй за цим показником (червона голштинська, червона датська та ін.).

За екстер'єрними особливостями англєрських корів відносять до молочного або молочно-м'ясного типу тварин, що мають висоту в холці 127—129 см, глибину грудей — 66—70 см, ширину грудей — 45—50 см, темно-вишневу масть з чорною

шерстю навколо носового дзеркала і біля вимені. Останні партії привезених на південь України англєрських тварин тяжіють до густого молочно-м'ясного типу.

Тривалість першої тільності як у завезених, так і у вирощених у місцевих умовах тварин — 282 дні, середня тривалість сервіс-періоду — 94 дні з коливаннями від 66 до 137 днів. Не виявлено вірогідної різниці за тривалістю сервіс-періоду, міжотельного періоду й плодючістю між англєрською і червоною степовою худобою.

За генеалогічним складом корови в стадах-репродукторах відносяться до 15 споріднених груп, найчисленніші з них — Цируса 16497 і Фрема 17291. Найпродуктивнішими є лінії Уферзее (5512 кг молока із жирністю 4,51% за повновікову лактацію) та Ідеала 19782 (5272 кг молока і 4,36% жиру).

Серед англєрських тварин за тілобудовою встановлено три типи: широкотілий, перехідний і вузькотілий.

Лідером породи в 1995 р. був бугай Фрегат 284 ДН-1981: продуктивність дочок — 6099 кг молока, вміст жиру — 4,4%.

Репродуктори англєрської худоби на півдні України організовані в держплемзаводах “Більшовик” і “Малинівка” Донецької, “Червоний шахтар” Дніпропетровської, КСП “Зоря” Херсонської, КСП “Нива” Одеської, “Ударник” і “Більшовик” Запорізької областей.

У англєрської худоби з В-алелей груп крові найбільш зустрічаються такі: VO , $VOYD'$, $VYA'E'_3G'P'Q'G''$, BP' , YY' , G'' .

*В. Б. Близниченко, Л. В. Пешук,
І. І. Салій*